

כריכות הציצית (ב)

נתיבי-עם יב, יג

בנתיבי-עם, סימן יב, מזהיר "לא להשתמש בציצית הטוויה משני חוטים, שעלולים להיקרע באמצע הקשירה. ועל הרוב הטלית קטן המצוי בחנויות ישנם כמה קשרים בגדיל גופיה, " בהיות החוטים דקים הם נקרעים והמוכרים קושרים אותם יחד "ואין מבין שזה פסול מן הדין, משום תעשה ולא מן המוכן". הפסילה היא אם קשר את הקרוע אחר שעשאם בטלית. ישנם כללים נוספים, שחריגה מהם פוסלת, כי לא התקימה מצוות הציצית והלובש בגד עם ארבע כנפות, כאילו הוא ללא ציצית!. הערה מענינת מביא **הנתיבי-עם**: ש"לא מצאתי אף אחד מהם עשוי כדין"; אחרי שערך סקירה של כמה מוכרי טליתות. ממצא זה מחייב את המופקדים להשגיח עליהם. מקובל מאד היום להטיל חוטים, הטוויים שמונה.

השולחן ערוך, סימן ט', פוסק ש"אין חייב בציצית מן התורה אלא בגד פשתים או של צמר רחלים. שאר המינים אין חייבים בציצית אלא מדרבנן. (ויש אומרים שכולהו חייב מדאורייתא והכי הלכתא). ואילו בסימן יב קובע מרן הלכות של טיב החוטים וטיב הטלת הציצית, ושלמות החוטים בעת הכריכות וכו', אשר עלולים לפסול את הציצית.

סקרנו (בחלק א') את שתי השיטות המקובלות בכריכת הציצית. ומולם עומדת שיטה נוספת והיא המובאת בהלכות ציצית של **הרמבם**:

"ולוקח חוט אחד מן הלבן, (מדובר בציצית עם חוט של תכלת, אם היה מצוי), וכורך בו כריכה אחת על שאר החוטים בצד הבגד ומניחו ולוקח חוט התכלת וכורך בו שתי כריכות בצד הכריכה של לבן. ואילו השלוש כריכות, נקראות בלשון התלמוד חוליא, ומרחיק מעט ועושה חוליא שניה בחוט של תכלת לבד, מרחיק מעט ועושה חוליא שלישית וכן עד החוליא האחרונה, שהוא כורך בה שתי כריכות של תכלת וכריכה אחרונה של לבן. מפני שהתחיל בלבן ומסיים בו, שמעלין בקדש ולא מורידין. ועל דרך זה הוא עושה בארבע כנפות. וכמה חוליות הוא עושה בכל כנף? – לא פחות משבע ולא יותר משלוש עשרה.

[**בזוהר** הקדוש מפרטים: שבעה הם כנגד שבעה רקיעים ושלושה עשר כנגד שבעה רקיעים עם ששה אורים, שביניהם. גם בספרי **הבן איש חי** מובאים פרושים קבליים לכל מעשה הציצית וכריכותיה.]

בהיות רוב הציציות המוכנות (בחנויות) מיבוא מחוץ לארץ, יש להקפיד על כך, שהכריכות יעשו על ידי ישראלי ולא מעשה נוכרי. ציצית שעושה אותה נוכרי היא פסולה, שנאמר: "דבר אל בני ישראל ועשו להם ציצית".

עוד איסור שיש להימנע ממנו, שהציצית תהיה עשויה ולא מן העשוי מקודם.

הספרות ההלכתית רוויה דיונים של הכריכות של הציצית על פי מנהגי ישראל הנפוצים. קצרה היריעה מהכיל, פסקים מימי הגאונים וגם לפני כן, עד ימינו בכתבי עת ובפסקי שו"ת.

אהוד